(1396) "राध संसिद्धौ" (V-स्वादिः-1262. सक. अनि. पर.)

'राध्नोति संसिद्ध्यर्थे श्नौ राध्येद् वृद्धावकर्मकात्।' (श्लो. 122) इति देवः। राधकः-धिका, राधकः-धिका, [1]आरिरात्सकः-प्रतिरित्सकः-त्सिका, राराधकः-धिका; राद्धा-राद्ध्री, राधयिता-त्री, आरिरात्सिता-त्री, राराधिता-त्री; [2]राध्नुवन्-ती, राधयन्-न्ती, आरिरात्सन्-प्रतिरित्सन्-न्ती; — इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि दैवादिकक्षुध्यतिवत् (315) ज्ञेयानि। [3]अपरेधिवान्।

(1397) "रासृ शब्दे" (I-भ्वादिः-626. अक. सेट्. आत्म.)

रासकः-सिका, रासकः-सिका, रिरासिषकः-षिका, रारासकः-सिका; रासिता-त्री, रासयिता-त्री, रिरासिषिता-त्री, रारासिता-त्री; इत्यादिकानि समस्तान्यपि रूपाणि भौवादिककासतिवत् (188) बोध्यानि। घञि-[4]रासः, [5]रासभः इमे रूपे विशेषेण भवतः।

(1398) "रि हिंसायाम्" (V-स्वादिः-1275. सक. अनि. पर.)

अयं धातुः क्षीरतरङ्गिण्यां न दृश्यते।

रायकः-यिका, रायकः-यिका, रिरीषकः-षिका, रेरीयकः-यिका; रेता-त्री, राययिता-त्री, रिरीषिता-त्री, रेरीयिता-त्री;

---

1. संसिद्ध्यर्थे रूपमेवम्। धातूनामनेकार्थत्वात् हिंसार्थे तु 'राधो हिंसायां सनीस् वाच्यः' (वा. 7-4-54) इति सनि इस्। 'अत्र लोपोऽभ्यासस्य' (7-4-53) इत्यभ्यासलोपः। 'स्कोः—' (8-2-29) इति सकारस्य लोपः। इदमेव वार्तिकं (वा. 7-4-54) धातोरस्य हिंसार्थत्वे ज्ञापकम्। हिंसार्थे सकर्मकोऽयं धातुः।

2. धातोः सकर्मकत्वे 'स्वादिभ्यः—' (3-1-73) इति श्नुः। अकर्मकत्वे तु 'राधोऽकर्मकाद् वृद्धावेव' (ग. सू. दिवादौ) इति श्यनेव।

3. कर्तरि लिटः क्वसौ, 'राधो हिंसायाम्' (6-4-123) इति एत्वाभ्यासलोपौ। अत्रापि धातोर्हिंसार्थकत्वस्यानूद्यमानत्वात् धातोरनेकार्थत्वमिति ज्ञेयम्। हिंसाभिन्नार्थेषु तु रराधिवान् इति क्वसुप्रत्यये रूपमिति ज्ञेयम्।

4. 'हलश्च' (3-3-121) इति संज्ञायां घञि रूपमेवम्। रासः=क्रीडाविशेषः।

5. 'रासिवल्लिभ्यां च' (द. उ. 7. 21) इति अभच्प्रत्यये रूपमेवम्। अत्र 'रासृ दीप्तौ' इति दशपाद्युणादिवृत्तिपाठः।